

Vtorek, četrtek in soto-
toto izhaja in velja v
Mariboru brez pošilja-
nja na dom

za vse leto 8 g. — k.
„ pol leta 4 „ — „
„ četrt „ 2 „ 20 „

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
„ pol leta 5 „ — „
„ četrt „ 2 „ 60 „

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:

Za navadno tristopno
vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat,
veče pismenke se pla-
čujejo po prostoru.

Za vsak tisek je pla-
čati kolek (štampelj)
za 30 kr.

Vredništvo in opravišstvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Slovinci in državni zbor.

Le plus beau droit de la di-
délité est de dire la vérité.
Najlepša pravica zvestobe
je — govoriti resnico.

II.

Nesrečna naloga za vsacega slovenskega rodoljuba pisati ali govoriti o zvezi, katero imenuje predstojeci naslov! Nesrečna na vse strani! Nesrečna je zgodovina te zveze, katero bi imenovali najraje nezakoniti zakon. Dolgo se je obotavljala slovenska nevesta proti tej zvezi. Ko so Čehi hrbet obrnili temu snubaču, mikalo je tudi Slovence dati mu pelina. A dali so se pogovoriti že v svoji adresi 28. februarja 1867, katero je sklepal deželni zbor kranjski. Eden voditelj kranjskega zbora je kot tolmač te adrese rekel: „Mi smo se odrekli svojemu pravu, ter samo prosimo, akoravno bi mogli zahtevati“. Človek bi mislil, da se ne da več storiti v lojalnosti. Ni res. Vlada je razpustila zbor zaradi adrese, v kateri nahajamo tale preponižni stavek: „Ko tedaj za trdno nadejaje se, da se preponižna naša prošnja najmilostljiveje usliši, volimo državne poslance, mislimo na novo dokazati nepremisljivo zvestobo in udanost Vašemu c. k. apostolskemu Veličastvu in da nas je resna volja, po svoji moči delati v to, da Avstrija bode velika, močna, srečna“. Kranjski čvrsti narod si je prepovedal zaušnico ležečo v razpustu deželnega zbora in je razpuščene poslance še enkrat volil. Poslanci na novo voljeni so narodovo junaštvo slabo plačali: ko so se bili že odpovedali svojemu pravu, odpovedali so se potem še preponižni prošnji, volili so brezpozorno in brez „rechtsverwahrung“ v državni zbor.

Zastop, ki 1. noče tirjati svojega prava in si 2. ne upa več „preponižno prositi“, je žalosten do ekscesa, a postaja še žalostnej, če se pomisli, da sedi brez ljudskega mandata, celo proti njemu v državnem zboru. Tako žalostno se je volilo tudi v deželnem zboru štirskem. Ne le da sta se sedanja dva sicer

jako poštena poslanca „mit gebundener marschroute“ posli v državni zbor: slovenski klub je bil sklenil pr t proti volitvam za ta zbor in naložil eno vojnih udov, naj bere ta protest, udu je zadnji trenotek zmanjkalo poguma ali kaj, in proti sklepu se je molče volilo. Štirski in kranjski Slovenci so torej proti svoji volji zastopani v dunajski lesenjači. To zastopanje je naravno rodilo narodno neslogo, nesrečno neslogo, ktera nam je škodljiva zlasti v sedanji dobi. Sloga se vrne, ako se vrnejo poslanci, ako se pretrga zveza: „Slovinci in državni zbor!“ Pa kaj pravimo: „Slovinci“? Na Dunaji ni Slovencev! Pač so Kranjci, Štirci, Goričani, a nobenega Slovenca. Pri banketu napravljem na čast odhajajočih Tirolcev so pač govorili pet jezikov, kar je prav lep „špas“, slovenski do zdaj ni še nobeden govoril v zbornici, t. j. v obče-slovenskem smislu.

Pa govorimo konkretno, t. j. kolikor moremo slovensko! Vedenje štirskih in goriških poslancev je odvisno od vedenja kranjskih poslancev. Ako ti odidejo, odidejo drugi, ako ostanejo, ostanejo drugi: odgovornost, zasluga in pregrešek torej pripada kranjskim poslancem. In kako stališče imajo kranjski poslanci? Postavimo se izjemoma enkrat na to stališče! Kranjski poslanci so se dali voliti pod geslom: „Vse za vero, cesarja in domovino!“ Kaj bodo dosegli gledé tega programa? Nič! Kar se tiče vere, je znano, da se bode v državnem zboru zopet začel pretepati konkordat. V tej zadevi menda najboljše sodijo katoliški časniki sami in mi citiramo izrek graškega „Volksblatt“, ki ironično piše: „Že enkrat izvoženo pot, na kateri bi naj se dosegli sijajni državni vspehi, je na novo odprl graški poslanec, g. dr. Rechbauer. Verska postava, odpravljenje konkordatovih razvalin in vpeljava civilnega zakona — to so državniški črteži, katerih izpeljava bo Avstrijo z njenimi narodi napotila do velikega miru in še nikdar ne doživljene sreče in svobode.“ Ako temu še dostavimo novico po

vseh časopisih razglašeno, da bo Giskra dal le toliko konkordata podreti, kolikor ga je koristnega cerkvi, in le ono obdržal, kar je koristno državi, t. j. Giskrini politiki, potem ne moremo gratulirati gg. drž. poslan-
cem k njih verskemu delovanju, če bodo tudi ostali v opoziciji, ki je kakor znano absolutno brezvspešna. Torej z vero ni nič in duhovniki bi morali biti bedaki, če bi se v tem položaji dali slepiti. z geslom: Vse za vero!

„Vse za cesarja!“ Tudi s tem ni nič. Trije slovenski govorniki so rekli v adresni debati, da je zmaga Giskrine politike toliko, kakor propad Avstrije. Giskrina politika je zmagala, „naši“ poslanci jej pa podrepkujejo! Koliko ostaja tú za cesarja? Propad Avstrije od Kaiserfelda začeni pridiguje vsakdo pri „Tagblattu“ in „Süddeutsche Post“ nehavši. V tem položaji to nesrečno politiko s svojo nazočnostjo podpirati, pa klicati: „Vse za cesarja!“ to je naravnost spekulacija na človeško neumnost. Še slovenskega klobuka naši poslanci ne bodo mogli ponuditi habsburški dinastiji, ker nimajo poguma le besedice črhnuti za Slovenijo! Proč torej tudi s to krinko. Tudi za cesarja ne delate več, kakor za Slovenijo!

Preostaja nam iz poslanskega gesla le še „domovina“. Ktera domovina? Wo ist des Slovenen vaterland? Ali je to Štirsko, kjer Waser na naše prošnje odgovarja s ščuvanjem, naj nas naši nasprotniki s krepelci iz dežele prepodé? Ali je to Koroška, kjer spéčemu slovenskemu kralju Matijažu raste brada že devetič okolo mize, kjer Slovenec niti kot političen ali naroden nasprotnik ni priznan? Ali je to Primorje, kjer Lah petarde meče, kjer se slovenski odborniki in poslanci brez razlogov zametujejo, kjer je vedno pripravljen nabrušen nož za slovensko kožo, kjer hoté vso „Sočo“ pod kazenski zakonik spraviti in obsoditi? Ali je to Kranjska, kjer smo po Svetčevem računu vsi Slovenci na prostó tlačenje dani — 300 Nemcem? Dá, dá kranjska mora biti! Krain muss es sein! To je tista Kranjska, o

Listek.

Nenadno!

(Poljski spisal Edvard Dulski, poslovenil L. G. Podgoričan.)

(Dalje.)

„Menil sem, če nij že pomoči nikakove, da tú zvem vsaj kak nasvèt ali nauk. — Brezi očeta . . . brezi prijatelja . . . sam na sveti — veroval sem v vašo postrežljivost in izkušnost, pa nijsem dosil nikakoršnega nasveta — surovost mi jè delež . . . nijsem našel upanosne pomoči — zakopal sem se v nov razpor! A vendar le,“ — pristavi pan Josip, „to se tiče le mene; vam, gospod, razodenem pa ostalo jutri.“ — Po teh besedah se na láhko prikloni — in odide.

Gospod kapitan nekolikrat prehodi sobo gori in doli; ta Josipova okolnost mu je zelo zaječala; besede: sam na sveti, te besede so ga prav zelo pretresnile, kajti spomnil se je bil mladih lét, ko je sam sebi prepuščen moral okusiti svojega zivljenja različne bridke strani, zato je tudi, kar to nevarnost zadevlje, izkušen bil. Jezil se je sam ná-se, zato ker se je bil dal strasti oslepiti, da je posled svoje slepote zameril se nedolžnemu srcu; a táko srce, če se odreče nadi, nikomur več ne veruje, napósled pak se neizkušeno vsled

lokavosti, časi pa vsled pogubljive obupnosti zaide s pravega pota. Priljubila se mu je hladnost in zaničljivost, s kakoršno je bil pan Josip proslavil svojo neprijazno osodo.

Gospod kapitan je bil vroče krvi, žarljiv, ali dobrošččen. Z mogočo ljubeznjivostjo je pomagal národu, vzlasti pak je mladosti bil radodejen in prijazen svétnik — zares oče.

„To bi kedaj lahko bil še možak!“ — omeni sam sebi v tem, ko je hodil gori in doli po sobi.

„Sirota — revež, — sam sebi izročen. A to ne more, ne sme ostati tako! Škoda tega mladeniča! — Škoda!“ — povzdihne še enkrat in razoglav po vhodnici odide k panu Josipu.

„Da vam vrnem pohod; sàj menda sami račite znati, da to ne more delj časa biti tako, a tudi ne smé. Vi ste še premladi, jaz pak sem že starec, za tega delj to ne more ostati tako . . . ne, nikakor ne more, ne . . . ne, nikakor ne! Prosim vas, zàbite vse, kar se je prigodilo náma. Prvi korak, da se pomiriva, ta je že gotov, pa sem vendar starejši, nego ste vi . . . nu, torej se mi vendar ozrite v oči . . . a zdaj, podajte mi roko . . .“

Pan Josip mu seže v roko.

„Izbornó! — Mirna sva zdaj!“ — vikne gospod kapitan. „Po tem trenotku se zmérom zvésto zanašajte ná-me, gotovo bodem vréden vaše vérnosti, ki ste me

čestili žnjo, kajti zgojenjem jasne česti do mé ste kupili od mene zaupnost. — Ali pa še pomnite, da jutri morate priti na dvoboj in ali že imate sekundanta?“ —

„Do zdaj nijmam še nikogar. Moji tovariši so tudi še mladenjači in znanci mi! — torej mi njih nobeden ne more biti priča.“

„No, le pomirite se, saj se dáde tudi to. Jaz, gospodine, bodem vam sekundant — znašajte se ná-me tako ali tako, saj sem obilo potov že bil priča takim srbopestostim.“ —

„Gospod kapitan! . . .“ — vsklikne pan Josip duševno ginjen, „a da bi hotéli zarés —“

„Sekundant biti vam! Resnica! A zakaj neki ne? Sàj sem vam segnil v roke, da vam v vsakej nezgodi bodem na pomoč. No — no, ne zahvaljajte se. Kader boste stari tako, kakor sem jaz, potlej prepustite to mladežni, kaj ne? Zdaj mene še zapeljete, ker je prilika na dvoboj.“

Pan Josip jame razodévati, kako je oddal listek in sešel se z neznancem.

Gospod kapitan je poslušal, kimal z glavo in često omenil: „Mladost . . . mladost! . . . Res je, precej je vsa v ognji! . . .“

„Kako je ime vašemu sovražniku?“ — povpraša stotnik, ko je pan Josip dopovedal to, kar je imel v srci in na jeziku.

„Nijsem vprašal ga, kako mu je ime?“

kteri je leta 1867, marca meseca poslanec Toman dokazoval, da jej vlada noče potrditi nobene postave, sklenene v deželnem zboru, noče ušlišati nobene tudi najbolj opravičene prošnje. To je tista Kranjska, o kateri je isti poslanec v letošnjem deželnem zboru pravil, da vlada njenemu zastopu vedno take ovire dela, da je njegovega delovanja „facit nič.“ To je tista Kranjska, katero je letos v adresni debati štel med tlačene dežele in našteval, kako se tlači. To je tista Kranjska, katero je moral drug poslanec od slovanske domovine odtrgati, samo da bi se nekoličkaj prikupil njenim tlačiteljem in zasmehovalcem! Kranjska dežela je lepa dežela. Ima tudi svojo deželno ustavo, zaradi ktere se v ondodnem dež. zboru zatajuje zedinjena Slovenija, samo da po nesreči spada ta ustava med tiste deželne ustave, s katerimi po dr. Tomanovih besedah ne more vladati g. dr. Giskra ekszellenca, in katero mora torej odpraviti. To kranjski gg. poslanci vse dobro vedó, za parado tudi javno povedó, a vendar naprej ministrirajo možú, ki jih bo necega dne domu poslal brez deželne ustave in jim le dal dober svet, naj se ljudstvu po takem postopanju na novo priporočé, da jih sicer ne voli v deželni zbor, s katerim se ne dá vladati, ampak neposredno v državni zbor. Položimo pošteno roko na srce in vprašajmo se, koliko tako ravnanje naših državnih poslancev koristi domovini, pa bomo morali odgovoriti: koristi nič, škodi vse!

Za denes smo s svojim dokazovanjem pri koncu. Sklepamo ga s pristavkom, da bo moral vsak Slovenec, ki bo še za naprej v državnem zboru Giskro podpiral in posadno stanje pripravljaj za Slovence in Slovane sploh, in ki bo hotel še kedaj v svoji domovini kandidirati, razobesiti edino resnično geslo:

„Nič za vero, nič za cesarja, trikrat nič za domovino!“

Dr. Toman.

V Celji 29. januarja.

Po pravici je „Presse“ dr. Tomanu očitala, da je v adresni debati sicer dobro govoril, da si pa ni upal razviti svojega programa. Dr. Toman se menda sploh ne upa, govoriti za ves slovenski narod. Tú se nemški kulturotrosci že drugače poslužujejo svojih pravic, v štirskem deželnem zboru in v poslanski državni zbornici so Nemci izrecno povdarjali, da so ravno tako dobro zastopniki Slovencev kakor Nemcev in z lahko vestjo tú in tam delajo postave za vse narode: dr. Toman pa je le skromno poskusil pridobiti nekatere pravičice deželi kranjski, kateri specialno pripada, a ni

„Mladost je zarés mladje!“ — pan kapitan omeni s posmehom na obrazu, skomizgne z ramama i pristavi: „Ali kaj, kar je, to je. — Denes je že pozno, rajše jutri, a vendar, čemu? — Če vas je povabil v osmo bivališče, pojdeva v osmo. Ali imate, gospod, kako sabljo? Strelnega orožja znam, da nimam.“

„Imam Avgustovko — samo ta spomin po očetu.“ To izgovorivši — podáde „mučnico“ kapitanu. Stotnik jo vzame v roke in poskusi vihteti jo.

Lehka je — prav nič nij grajalna. Ali znate, gospod, sukati jo? — Prosim, le razodenite se popolnoma pošteno tako, kakor se razodevamo na izpovedi. Ali znate, ali ne znate? — jaz vam le malo pokažem in dopovém.“

„Kar zadevlje to, prvi sabljar sem, dvakrat bi mahnil, pa bi rano zasekal Mareju.“

„Če pa je tako, — tedaj dobro; Mare je izboren sabljaj. Jutri boste veseli in čili. Po vsem tem vas prosim, da se oblečete tako, kakor bi šli na ples, kajti vam cviljačem je dvoboj to, kar je nam varna bitva, v bitvo pa mora človek iti v največji paradi. Zdravstvenjte, mladi vitez! Jutri pred devetimi se bodeva videla.“

Pan Josip se mu zahvali, starček ga pritisne na prsi in v najlepšem prijateljstvu se poslovita.

Gospa kapitanka je dolgo časa stala pri durih in slišala je vse. . . . (Dalje prih.)

imel poguma potegniti se za ves slovenski narod, dasi ravno ga je njegov rojak dr. Klun še posebej na to pozornega činil, da se kranjski deželi ne more dati nobena avtonomija, ker je kranjska dežela premajhna, in da bi bilo po Klunovih mislih vse drugače, ko bi se avtonomija tirjala za vso Slovenijo. Tudi graška „Tagespost“ je Tomanu očitala, da nima programa in da ga imeti ne more, ker Slovenci sami med seboj niso še porazumljeni in torej ne morejo imeti programa. Naj bi se tedaj dr. Toman ojačil, naj bi na laž postavil Beustov organ — „Presse“ in pa ministerjalno graško „Tgsp.“, naj krepko razvije na toliko taborih izrečeni program zedinjene Slovenije in naj to stori z ono energijo, s katero se svojim političnim nasprotnikom često pri malostnih rečeh v bran stavi, in narod slovenski mu bo za to hvalo vedel. Ako že naši poslanci upajo, da bodo v državnem zboru kaj dosegli, potem naj imajo tudi poguma dovolj, da bodo naravnost to tirjali, v čemur se strinjajo vsi pravi domoljubi: naj tirjajo zedinjeno Slovenijo!

Vlada pa naj pomisli, da igra nevarno igro, če je še le potem narodom pravična, ako so se narodi naravnost in očitno spuntali, kakor se je po Giskrinih izpovedanjih nedavno godilo v Dalmaciji. Dasiravno je namreč v Dalmaciji 87% prebivalstva slovanskega plemena, vendar do najnovejših časov vniso imeli nobene slovanske gimnazije, in slovanski jezik je bil uradnijam tuj; zdaj pa ko so Bokelji mahoma vladi prerastli čez rame, dala jim je nemudoma štiri slovanske državne gimnazije in je uradnikom naložila, da se morajo slovanskega deželnega jezika tem gotovejše naučiti, ker bi jih sicer morala vlada iz služeb izgnati. Tako politiko moramo v toliko imenovati napačno, ker se narodom njih pravice pošteno ne priznavajo, ampak se jim še le tedaj podele prirojena prava, ako so narodi vlado fizično ali moralčno k temu prisilili. Ako bo vlada tako dalje postopala, potem je ona narodom pravi kažipot, kako naj postopajo, ako hočejo od trdovratne vlade kaj doseči. In da vlada še zdaj tako postopa, razvidno je iz tega, da ona še zmerom kaže na historične pravice posameznih dežel, namestu da bi narodom negledé na njih preteklost dala, kar jim koristi in kar bi jim lahko dala brez nevarnosti, da bi se slabila moč skupne države.

Slovenski državni poslanci naj, kakor Poljaki stavijo svojo resolucijo, kot neovržljivo tirjatev stavijo zedinjenje vseh onih dežel in deželnih oddelkov, kjer Slovenci prebivajo, in naj tirjajo za zedinjeno Slovenijo ono državopravno stanje, katero je normirano v oktoberski diplomi od Njegovega Veličastva podpisani in potrjeni. Stavili bodo — kakor je videti — to tirjatev brezvspešno, ali ravno zato naj kakor možje in poštene mandatarji brezozirno razvijó svoj program, in ako ga državni zbor noče potrditi, potem naj posnemajo izgled Tirolcev in Čehov in naj hrbet pokažejo škotski lese-njači! V tem znamenji leži — narodna sloga!

Goriško-slovenska svoboda.

Iz Goriške okolice 1. februarja.

Mlado društvo Soča šteje do zdaj le 200 udov; nadejamo se pa, da se bode med letom vsaj za polovico pomnožilo. Vlada pazi kaj skrbno na nas. Najprej je pobrala policija tukajšnjemu tiskarju Seitz-u 200 tiskanih pozivov, ktere je bil odbor zaradi volitve cenilnih komisij tiskati dal, in to le zastran tega, ker ni bil pod tiskopisom založnik z imenom tiskan, ampak le „založil predsednik društ. Soče“. — Vrh konfiskacije je zapadel tiskar še globi 10 gld. — In vendar je bilo do zdaj, postavimo, pri naši čitalnici pod vsemi tiskanimi vabili, programi i. dr. le „založil odbor“ tiskano. Enako nahajamo tudi pod tiskopisi ljubljanskih in drugih društev še vedno le „založil odbor“, „založilo društvo Sokol“ „zal. dramat. društvo“ i. t. d. Za naše društvo velja, kakor se vidi, posebna mera. — Tiskar se je zoper odlok držav. pravdnika pritožil.

Dalje so našli, da so se nekateri odborniki s tem pregrešili, ker so povabili nekoliko veljavnih mož, tudi ne družbenikov, da bi se z njimi zaradi kandidatov za

okrajne cenilne komisije, posvetovali. Ker se ni tega čisto privatnega posvetovanja h kateremu so se omenjeni možje imenoma povabili, politični gosposki naznailo, hoče se odboru dokazati, da je družbinsko postavo prelomil. Najhujša pa čaka naše društvo od strani tukajšne c. k. okrožne sodnije. Tam gre nekda ostra preiskava, ali bi se ne bila pri ravno omenjenem posvetovanji vlada žalila, ali se ni proti njej šuntalo ali kaj tacega v zmislu §. 165 kaz. zak. — Sumi se baje najbolj, da bi bili E. Klavžar, Doljak in dr. Žigon kaj tacega govorili. Ker smo bili pri rečenem posvetovanji nazoči in smo dobro pazili na vse, kar se je govorilo, smemo zagotavljati, da sum je ne le prazen in popolnoma neopravičen — ampak celó smešen in da smo se neizrečeno začudili, ko smo o tej preiskavi slišali, še bolj pa ko smo se je pozvani k tribunalu dejansko prepričali. —

Mi ne moremo takih preiskav, konfiskacij i. t. d. drugače tolmačiti, nego da je naše društvo vladi trn v peti, kterege bi si rada s takim strahovanjem brž ko mogoče izrula.

Dopisi.

Iz gorenje Savinske doline, 1. januarja. [Izv. dop.] Novica, da se gospod Vrtič, c. k. okrajni glavar v Celji preseli v enem mesecu v Slovenji Gradec, nam je nenadno došla. Imamo zopet nov dokaz, kako neki hudi sedaj v Avstriji vladajoči duh

*) Res, že kmalo po celjskem zaplotnem „verfassungstagu“ se je govorilo, da se neki napihnenci ne dajo pomiriti, dokler si občečestitega glavarja iz pota ne spravijo, ki jim je po pravici na rep stopil, ker so zakone po svojem kopitu vihali in slovenski narod dražili; ali težko je bilo verjeti, da bo namestnija take krivične in puhle tožbe poslušala zoper c. k. služabnika, ki je vedel zakone varovati in se nad strankami vzdržati. Potem jej ni ljubo, da ima na tako važnem pa tudi težavnem mestu služabnika, kateri se je vestno in previdno ustavljal nesreči, ki bi bila prej ko ne Jančje grozovitno presegla. Mnogokrat smo g. Vrtiča pri njegovem uradovanji opazovali in se prepričali, da je mož brez hlimbe, srčen, za svoj težavni poklic jako sposoben in — kar nemškutarje neizrečeno peče — strankam pravičen. Slovenski jezik je pri njem našel toliko ravnopravnosti, da se ga ni branil, kader ga je stranka zahtevala, pa se ga tudi ni bal, kakor se ga uradniki često bolj bojijo, kot hudič križa.

Ako nam bo namestnija takošne uradnike odri-vala, kateri so si pridobili naše zaupanje in nam druge vrivala po okusu nemškutarskih Celjanov, lahko bomo verjeli, da ona sama ščuvanje ošabnih kričačev zoper slovenski narod podpira, a vedeti pa tudi mora, da nas Celjani in njih pomagači ne bodo nikdar v brzdah imeli, kajti jim ne zaupamo prenašlo.

G. Vrtič se je že od nas poslovil in razposlal sledečo okrožnico:

Št. 6.

Vsem občinskim predstojništvom okrajnega glavarstva celjskega.

Gospod minister notranjih zadev me je vsled moje prošnje od 30. novembra preteklega leta z razpisom od 17. dne t. m. štev. 61. m: n: z. na izprazneno mesto okrajnega glavarja v Slovenjem gradcu prestavil. Ko tedaj vodstvo tukajšnega urada c. kr. okraj-nemu komisarju gosp. Dragotinu Trautvetter-ju izročim, zadostujem po eni strani nagibu svojega srca, po drugi pa strogi dolžnosti pravičnosti, če ločivši se od glavarstva meni do zdaj izročenega srčno zahvalo izrekujem vsem vrstam ljudstva za zaupanje, katero je do mene imelo, slavnim občinskim zastopništvom in njih uradom pa za vsigdar nadovoljno primerno in koristno podporo v mojem težavnem poklicu.

V radostni spomin mi bo, da v okraju, katerega zapustim, vlada globoko vkoreninjena zakonitost, živa zavest za red in postavnost med ljudstvom, ter da so samostojna zastopništva in njihovi udi neprimerno za-

*) Ne zamerite; kar pišete je res, ali povedati se ne sme. Vredn.

vedeni dolžnosti in polni poguma za složno pospeševanje občnega dobrega v soglasju s cesarskimi uradi. Kder se vdeleževanje pri upravi javnih zadev s toliko udanostjo družijo, nemore uspeh napredovalnega gibanja naših časov dvomljivo biti.

To prepričanje je podlaga prijaznemu spominu, ki ga bom gojil brez nehanja za moj dozdani delavni okraj.

V Celji, 26. januarja 1870.

C. kr. okraj. glav. Vrtič I. r.

Iz Šmarja, 31. jan. [Izv. dop.] Že smo bili v strahu, da bode v letošnji mokrotni zimi po vodi odplavala že stara želja v Šmarji sklicati tabor. Nevarnost je bila res velika, ker je povodenj tudi pri nas veliko straha in škode napravila po njivah in goricah, zlasti pa ker nam je hotela našo lepo faro cerkev odnesti, ktera je dvakrat črevelj visoko v vodi nas spominjala stare „Marije na jezeru“, kakor še v okrogu in pri Dolenjcih slovi. Le močno in krasno cerkveno obzidje jo je otelo silnega elementa. Prisiljeni smo cerkev zavoziti ali pa za verne v svetišče čolničev pripeti in vsaj en parobrod duhovnu oskrbeti, da se bode v njem pred darilnik prepeljal. Mehko vreme se je utrdilo — naj pa tudi trdni ostanejo národní Šmarčani v svojem sklepu zastran tabora, da ne ostane le želja. Upamo, da se modra misel g. Fr. Skazata kmalu uresniči, ki želi, da se tukajšnji in bližnji slavni narodnjaki — gg.: Ipavic, Hašnik, Trstenjak, Ripšelj, Jagodič, Ivanec, Volf, Ferencak, Lepavec in drugi — snidejo k skupnemu razgovoru ter odločijo ugoden čas, prikladen kraj in druge potrebe taborovanja. Oglasilo se bo še gotovo več blagih prijateljev, kakor se je skazal vrli g. A. Kartin, ki je obljubil na lastne stroške postaviti krasen slavolok, če se sklene tabor napraviti. — Osnovano bralno društvo se bode s taborom v novozidani dvorani g. Drag. Jagodiča prekrstilo v javno čitalnico. — Za šolskega nadzornika v Šmarji je izvoljen g. Janez Anderlub, izveden in moder mož pa tudi iskren narodnjak, ki bo svoj slaven poklic gotovo v prid šole in naroda obračal. Da tudi v okrajnem šolskem odboru sedi le — ali vsaj močna večina narodnjakov, gre hvala slavnemu okr. glavarju, ki je vedno pospeševal prostost volitve in znal modro odvracati prepire. Ravno to rečemo o srenjskem in okrajnem zastopu. V vsakem oziru Vam slava! Vendar v imenu ljudstva Vas vprašam: komu veljajo javni oglasi, ktere izdavata? Ako okrajni in srenjski zastop — „kundmahenge“ — v slovenskem jeziku le ustmeno razglasujeta, storita le hvalevredno dolžnost. Zlo se pa bodeta občinstvu prikupila, če javne oglase ne samo v nemškem, kmetu neznanem jeziku — veliko več slovensko predstavljene na ogelne deske pritrčiti ukazeta. Kako je mogoče kmeta prepričati svojih pravic in mu vdehniti narodnega duha, ako mu ljudstva prvaki djansko slabe izglede dajó. Ni se čuditi, če prosti kmet misli, da le nemška pisma imajo v javnih uradih veljavo, in da nezaupno strmi, če mu rečeš, da „giltajo“ tudi slovenski plačilni listi in druge urkunde. — Naj še eno kratkočasno povem „ma in verita.“ — Šmarska kronika sicer molči, ali je v srednjem veku nočni čuvaj latinske ali slovenske pesmi peval, pa dokazati bi znal, da nemško ni klical — meine h... die hammer... schlagen — kakor v novem veku vesolnega napredka do leta 1870. — Kdo, kje tako poje? Nočni čuvaj v Šmarji (ne pri Kindbergu) blizo trga — Lemberg — za Bočem. Nikar se ne merimo z Berolinom in Frankfurtom, kjer se godé take reči. — Naj se ljudstvu ustreže s slovenskimi oglasi, zahtevamo, in da se nočnemu čuvaju prevzetno norčevanje resnobno prepové, pričakujemo. —

Kdaj in kdo nam bode poštna napake in sitnosti odstranil, o kterih se vsakdo iz okraja pritožiti mora? — V Šmarji jo le listna pošta, in za vse, kar tehta nad tri funte, se mora plačevati še posebnih 20 kr. nošnine — pozito — ako ni listonoša preobložen z drugimi depešami, ktere mora sprejemati ex officio. Če pa želiš na primer — sadja ali drugih reči odposlati ali sprojeti, ki nekoliko več tehtajo, — si smeš nalašč vznika nati, kojemu pa moraš več plačati, kakor je reč vredna — več, kakor znesejo vožni stroški od št. Jurja do Beča. — Že postaranemu listonošu so pričela že kolena

pešati; listi in depeše pa se z različnimi uradi od dne do dne množijo. Kakor v bližnji slov. Bistri, imamo tudi v Šmarji raznotere urade: sodnijski — davkarski amt — notarijatski — dekanjski amt — srejski amt — okrajnega zastopa in vse nove šolske amte etc., — ki v svojem obširnem poslu dobivajo mnogo dopisov, ktere morajo nagloma reševati. Naj se tudi v Šmarji in Podčetrtku vožna pošta ustanovi. Kdo se bo krvavim ramam listonoše čudil, če premisli bremena časnikov narodenih in nenarodenih, ki na ogled iz nemške Avstrije dohajajo iskaje po slovenskih pokrajinah kruhek pri občudovalcih. Če viši poštni urad potrebe kmalu ne spozna in želje, ktero je že davno okr. zastop deželnemu odboru predložil, ne spolni, bomo prisiljeni — kako kljuse ali potrpežljivega oslička na občne stroške oskrbeti v korist uradom, prebivalcem in pošti sami.

Iz Gorice 31. jan. [Izv. dop.] 25. t. m. se je v deželni dvorani slovesno odprla nova deželna kmetijska šola. Govorili so pri tej priliki deželni glavar grof Pace, kojega govor je učitelj kmet. šole gosp. Fr. Povše tudi slovensko ponavljal, potem c. k. okrajni glavar Bar. Pino italijanski in slovenski, predsednik kmetijske družbe g. Franc grof Coronini in zadnji vodja novega učilišča Dr. Ohlsen. Najbolj je dopadel in z občno pohvalo je bil sprejet govor Coronini-ev, ki je povdarjal važnost posebnega ministerstva za kmetijstvo, in posebne zasluge bivšega ministra grofa Potocki-a za povzdigo kmetijstva v Avstriji, za osnovo primernih učilišč in posebno tudi za našo novo kmet. šolo, kteri je tako obilno podporo naklonil. — Prof. dr. Ohlsen je svoj govor celo uro bral in si je moral med glasnim branjem dvakrat z vodo grlo omočiti. Začetek njegovega govora se nam ni nič kaj prilagal, posebno ko je povdarjal ostrost discipline v novem učilišču, da ne bo nikdar tolerant, ker to bi bila slabost i. t. d. Zdelo se nam je, kakor bi govoril kak nemšk pedant preteklega stoletja. Kar je dalje razpravljal o nekdanjem in sedanjem kmetijstvu, o možeh ki so se in se še trudijo za povzdigo kmetijskih znanosti, je bilo sicer jako zanimivo — pa brez mere — predolgo, posebno ker govori učeni gosp. profesor z nam neušecnim napoljskim akcentom.

Dvorana je bila napolnjena s kmetijskimi dijaki, kterih je dozdej s pripravniki vred že 66, — in s povabljenimi in nepovabljenimi gosti. Po slovesnosti je bil banket pri „treh kronah“, kterege se je udeležilo 27 odličnih oseb.

Iz Prage, 28. januarja. [Izv. dop.] Adresna debata s celo svojo puhlostjo, dolgočasnostjo in razdraženostjo različnih strank je gotovo za nas Slovence zanimivejša, nego morda za druge narodnosti, kajti udeležili so se je naši poslanci, in dali s tem priložnost vsacemu presojevati celo njih početje. Kako Čehi očitno mislijo, o celi opoziciji v državnem zboru, ste se že sami v Vašem listu omenili; naj Vam nekoliko povem, kako se misli po privatnih krogih. Da so Slovenci v državnem zboru, to sploh ne more dopasti nikomur, kdor čuti po svojih žilah slovansko kri teči. Vendar pa je vsakdo od njih pričakoval, da bodo zastopali želje in pravice svojih volilcev možato in krepko pri vsakej priložnosti. Da tega niso storili povse tako kakor je njih dolžnost, bi jim bilo odpustiti, ko bi se to le enkrat zgodilo. Oni niso opustili le našo najimenitnejšo in sveto idejo, dá oni so nas tako rekoč, kompromitovali. Ako „Pr. Abendblt.“ piše, da so Slovenci ustavoljubni, da tudi uznavaajo decembrovko kot edino rešitev iz nadlog, mislim da more to pisati, le vsled milkovanja g. Svetca z decembrovko v državnem zboru. Piše se, da so Slovenci popustili svoj program zedinjenja Slovenije, in imeli bi po zunanjih znamenih morda pravo; kajti poslanci so o njej molčali, ljudstvo pa tudi molči k drznemu molčanju slovenskih državnih poslancev. Čehi so sami pisali po svojih listih za zedinjeno Slovenijo, tudi oni kakor mi pravijo, da nam ni obstanka brez nje; le poslanci v svoji modrosti se ne zmenijo o njej. In povsod skoraj po Českem se misli, da je narod naš popolnem s svojimi poslanci zadovoljen, ker se ne oglasi. Kaj pa da ne vedó o mnozih zaupnicah, ktere so se dostavale štajarskim poslancem. Če bodo pa Čehi še priložnosti

imeli čitati, da so slovenske občine v državnem zboru poslale zaupnico, potem mora pač zginiti ona simpatija, ktera so imele za nas do zdaj, in more priti čas, ko bomo od slovanskega sveta tako obrajtani kakor Poljaki, in slov. poslanci, ki se z njimi bratijo, menda že na to mislijo. Kaj bi se zgodilo na Českem, ko bi česki poslanci šli svojo pot in uganjali svojo politiko? Gotovo bi ne pošiljali zaupnic celemu državnemu zboru, ampak pošiljali bi čistokaj družega. — Včeraj je stal pred poroto g. Arbes, vrednik „Nar. Listov“ zaradi članka „Persekuje učitelja“ v štev. 322. od 10. listopada 1869, kteri članek je bil zatožen, da se je zakrivil proti §§. 300, 488, 498 in 496. V tem članku se popisuje početje birokratov pregnanih iz Galicije, Ogerske in Laškega in v Čedah bivajočih, ter se imenujejo ti „c. k. lumpi poredneži“. Porotnikom se je predložilo 42 vprašanj in odgovorili so na prvih 22 enoglasno ne, na sledečih osem z enajst proti enemu glasu z ne, in na zadnjih 11 z 10 proti dvema z ne. Poslednje vprašanje jo odpadlo. Zagovornik g. dr. Čížek, je na drobno dokazal, da so oni uradniki, o kterih članek piše res „c. k. lumpje“. — „Slavija“ je štela konec meseca decembra lanskega leta 6968 udom, z upisnim kapitalom 4,121.220 gld. Zavarovalnine vlog je bilo od tega 131.760 gld. in postrankih plačil 10929 gld. in 76 kr. Vspeh je tedaj ogromen. Po novem letu napreduje še bolj, ali le po Českej in Moravi, po Slovenskem skoraj nič. Ako ne bo z ognjem bolje šlo, nego s zavarovanjem na življenje in smrt, bo imela veliko zgubo. Upajmo, da se bo naš narod poprijel tega zavoda, ki mu na vsaki način mora zadovoljiti. Kar se tiče zavarovanje na življenje, naj posebno priporočam tretji oddelek onim, ki hočejo dati svojim otrokom doto. Pač težko mora biti vsacemu na enkrat izplačati mnogo novcev, lažje pak ga stane, ako to plačuje skozi 15 do 25 let, vsako leto nekoliko in če to ne ob enem, temveč more to dati v 4 obrokih.

Politični razgled.

Po nasvetu dr. Bleiweisa bode prihodnjo spomlad napravilo slov. pol. društvo ljubljansko tabor na Dolenjskem. Pa bomo spet enkrat za parado jezdarili konjiča zedinjene Slovenije, za ktero se na pravem mestu potem nihče zmenil ne bo, kar bo dr. Klun z veseljem v rajhsratu konstatiral.

Cesar je potrdil postavo nemško-českega zbora, po kteri bodo odslej volitve opravljale se s skrivnim pismenim glasovanjem. Vzrok te postave je, ker si cislajtanci domišljajo, da so nekteri Čehi „prisiljeni“ za narodne kandidate glasovali.

Ministerstvo dunajsko je torej po dolgem trudu in iskanji sestavljeno, kakor poročajo, tako-le: Hasner, prvosednik in voditelj (plačanega) časnikaštva; Giskra, ima notranje zadeve in policijo; Herbst, pravosodje; Plener, trgovinstvo; Brestel, finance; Wagner, deželno brambo; Stremayer, uk in bogočastje; Banhans, kmetijstvo. Stari so znani. Izmed novih je Wagner znan le po tem, da je pod njegovim vladanjem v Dalmaciji krvavi upor rodil se. O Banhansu živa duša ne trdi, da bi posebna glava bil in njegove zasluge za kmetijstvo so neznane. Stremayer, sicer pošten mož, ki se je v svoji graški službi celo potrudil bil, da je slovenski naučil se, je tudi poklican pomagati dokazovati, da Giskrovci uiso zmožni vladati. V graškem zboru je vselej z veliko sofistiko pobijal slovenske tirjatve in želje. — Torej tako ministerstvo imamo. Celo stara stara „Presse“ pravi, da to ministerstvo nima tal niti zaupanja tudi v stranki ne, iz ktere je izšlo. „Wien. Zeitg.“ 2. febr. prinaša 4 lastnoročna pisma cesarjeva na dotične nove ministre.

Na Českem je prepovedano razširjati brošuro generala Fadejeva.

Iz Prage se telegrafira, da so se tam po noči nabijali na stene revolucionarni plakati s podobami. Podobe so kazale, kakor se bere v „N. fr. Pr.“ ministre Giskra, Herbst in Hasner — obešene.

Magjarom služeči „Pester Lloyd“ pridiguje

Slovanom, da ne bodo dosegli svojih teženj, če ravno na zunanje dogodjaje (Rusijo) računajo. — Ako bodo zunanji dogodjaji morali nam Slovanom pomagati, za slugo imajo zato le Nemci in Magjari.

Iz Rima poročajo vsi časopisi o novem govoru škofa Strosmajerja o cerkveni decentralizaciji. Ta govor je učinil še večji vtisek v zboru in zunaj, nego prvi.

Španjci zdaj ponujajo prazni kraljevski stol sinu vojvoda Montpenzira. Ta novi kandidat je še neodrasel dečak.

Na Bavarskem je zdaj v zbornici živ boj med obema strankama. Kralj se kaže odločnega za dozdajanje ministerstvo in za liberalno manjšino. Da bi to pokazal, je samo ude manjšine v goste povabil.

Razne stvari.

* (Narodna čitalnica v Sevnici) napravi v nedeljo 6. t. m. ob 7mih zvečer slovesno besedo v spomin Vodniku s plesom in se uljudno vabijo vsi društveniki na to veselico.

* (Čitalnica v Postojni) napravi 6. dan svečana t. l. zvečer ob 7. uri Vodniku v spomin besedo, h kateri se vsi rodoljubi uljudno vabijo. Veselica se boče vrstila tako-le: 1. Petje zbor. 2. Tombola s petimi lepimi dobitki. 3. Govor. 4. Dvospev. 5. Deklamacija. 6. Samospev. 7. Petje zbor. 9. Vesela igra s petjem: „Bob s Kranja.“ 9. Ples.

* (Cesar o Dalmaciji). Poslanec Ljubiša je bil v posebni avdijenciji sprejet od cesarja, ki je dalmatinskemu poslancu rekel, da se po njegovem prepričanju Dalmatinci niso vpirali državi ali cesarju, ampak da so se samo branili brambovske postave.

* (Črtici o Klunovi značajnosti). Slovensk državni poslanec je vprašal enkrat dra. Kluna, ali se nič ne boji za svojo prihodnost, ako bi prišlo novo ministerstvo. Prekanjeni Klun se odreže: „Take ljudi kakor sem jaz vsaka vlada potrebuje!“ Ali se ni mož ukanil, kazala bo prihodnost. — Nekdanji Klunov sošolec, ki si zdaj kot priprost obrtnik služi svoj pošten kruh, ironično pohvali Kluna rekši: „Cene, ti si jo pa daleč prinesel!“ Klun namižgne in v kratkih besedah razvije svoj program: „Jaá, g'scheidt muss man sein, wenn man was werden will!“

* (Nasvet). Ministerijalni nemški časopisi se še vedno hudujejo nad vsemi onimi, ki so zdaj brez véšal in požiganja Boko pomirili vsled poštene pogodbe. Kaj zlodja pomeni to čenčanje? Ako vladi pogodba ni po volji, naj jo prelomi — saj imamo izglede, kako se dajo pravoveljavne pogodbe z veliko liberalnostjo podirati. Potem pa naj začne boj na novo, naj se poiščejo vešala in kar je še tacega, in rešili bodo državno in vojaško čast — — — če bodo Bokelji namreč dovolili! —

* (Treh v nevarnosti). O Tintijevem končnem govoru v adresni debati piše stara „Presse“, da bi bil moral Tinti, ako bi bil živel v deželi, kjer si morajo hudodelci zaradi svojih zločinov v kazni sami trebuhe preparati, na sebi napraviti to operacijo. Istina je, da si je Tinti če ne trebuh, a prepiral vse upanje postati minister, kar je bilo pred govorom jako verjetno.

Iz Slovenske Bistrice.

V nedeljo 6. februarja praznuje naša „narodna čitalnica“

svojo
prvo obletnico
s slovesno
besedo,

h kateri so vsi rodoljubi povabljeni.

Program:

1. Pevski zbor.
2. Govor.
3. Veseloigra „Župan.“
4. Pevski zbor.
5. Deklamacija.
6. Četverspev.
7. Pevski zbor.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Čitalnični odbor.

Izdatelj in vrednik Anton Tomšič.

Samo enkrat poskusite

in prepričali se boste o čudovito nizki ceni niže zaznamovanih predmetov.

Garantira se, da se prodaja le blago najbolje sorte.

Zaloga ima tako bogato izbirko najnovejših, praktičnih in luksuričnih stvari, kakor nikjer več ne na Dunaji; skrbnjeno je za mlade in stare, da se more za male denarje kupiti lepo primerno darilo za gospoje in gospode, za otroke vsake starosti in stanu v tisočerni izbiri. Zapisek cene se brezplačno frankovano pošlje vsakemu, ako naznani natančen napis; torej je za prebivalce v provincijah jako koristno, ako si naroče tak zapisnik, v katerem je zabilježena cena in natančna imena vseh založenih produktov. Pošilja se blago ali proti poštnemu povzetju, ali za gotov denar.

Izpisek raznih stvari najnovejšega izdelanja:

Dunajska usnjina, znana kot najboljši fabrikat:
Gospojke ročne torbice z jeklenim oklepom, po 65, 75, 90 kr., gl. 1, 1.20; iz najboljšega šagrenskega usnja, s pozlačeno poskočno zaporico, a gl.: 2, 2.50, 3.20, 3.50, 4; take s prednjo mošnjico 3.50, 4.50, 5.

Najnovejši praktični portmoneji za gospoje ali gospode, a 50, 60, 80, 90 kr., 1 gl.; najlepši gl.: 1.20, 1.50, 2, 2.50. Praktične mošnje, a 60, 80 kr., 1, 1.50; najlepše a gl.: 2, 2.50, 3, 4, 5.

Mošnjiči za cigare, a 40, 60, 80 kr., gl.: 1, 1.50; najlepši gl.: 2, 2.50, 3, 3.50. Listnice, po 10, 15, 20, 25 kr.; najlepše v usnji po 30, 40, 50, 80, kr., 1 gl. — Mošnje za tabak, po 40, 60, 80 kr., 1, 1.20, 1.50 gl.

Popotne torbe iz močnega usnja, s ključavnico, a gl.: 2.20, 2.50, 2.80, 3.20, 3.80, 4.50, 5.

Nepremočljivi popotni kovčegi, najbolje urejeni, a gl.: 2.40, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 6.

Popotne steklenice z usnjem preoblečene, in kozarci, a gl.: 1.30, 1.60, 1.90, 2.20.

Največa izbirka najkrasnejših albumov za 25 slik, lepo okinčan, kr. 60, 80, gl. 1; za 25 slik, z najlepšim kinčem, gl.: 1.50, 2, 3; za 50 slik, lepo z zlatom, kr.: 90, gl. 1.50, 2; za 50 slik z najlepšim kinčem, gl.: 2.50, 3, 3.50, 4, 5; za 100 in 200 slik a gl.: 4, 5, 6, 8. Najlepši eksemplari a gl.: 10, 12, 15, 18, 20.

Album za muziko:

Vsak album svira, ko se odpre, dve najnovejši in najprijetnejši poskočnici ali operi s taktičnimi ljubimi glasovi. 1 album v osmimi obliki 10.50, 12.50 gl.

1 „ „ „ veliki četvorki 15.—, 16.—
Najbolji optični dalnogladi z akromatičnim steklom in natančno vidnostjo na 1, 2—3 milje daljine, a gl. 4, 5.50, 7. Zapieljive pisne mápe, gl. 1, 1.50, 2; jako praktične z vso potrebnostjo, a gl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Gospojski nesesorji

z vsimi potrebnostmi za šivanje, in prav lepo zunajno opravo, kr. 50, 80, gl. 1, 1.50. Najkrasneje opravljeni, gl. 2, 2.50, 3, 4, 5. — 1 etui s 6 raznimi iglami za pletenje, kr. 15; 1 etui s 2 ali 4 pletili igl., kr. 10 in 20; 1 etui s 100 izbranimi šivankami, kr. 20. — 1 izgledna knjiga za znamovanje in pletenje z 20 izgledi, 5 kr.

Pol niza cena nego poprej:

1 par váz, najnovejši oblike, franc. porcelan, kr. 40, 60, 80, gl. 1.50; več po 2, 3, 4, 5 gl.

Praktično in dober kup darilo je nova pisna garnitura iz litega bronza, iz 10 kosov, namreč: tintnik, peresnik, peza, 2 pisna svečnika, gorkomer, ročni svečnik, obesilo za uro, netilo, peresni obrisar. Vse prav lepo in okusno izdelano, velja samo 3 gl.

Največa izbirka pahljač za gledišče, ples in sprehod: 1 pahljača, priprosta pa čedna, 30, 40, 60 kr.; 1 pahljača z lepo malarijo, 40, 80 kr., 1, 1.20 gl.; krasno izdelana, gl. 1.50, 2.50, 3, 4, 5, 6.

Najboljše toaletske potrebščine:

Francosko mljivo z razno vonjavo, kr. 10, 15, 20, 30, 35, 40. — Najlepša lepašala, po 10, 15, 20, 25 kr. — Najbolja dišava, različna, 30, 40, 60, 80 kr., 1, 1.20 gl. — Olje za lase,

Ob enem čestite prebivalce v provincijah pozorne čini na moj komisijski oddetek, kateri koli kupčije, na drobno in na debelo, kar najhitreje in sanesljivo. Torej se priporočam za mnogoštevilna naročila.

Prva avstr. komisijska kupčija **A. Friedmanna na Dunaji,**

Praterstrasse Nr. 26.

(2)

Za človeški blagor

so **Redlinger-jevi svalki** že sto let znani po vsem svetu. 159.045 spričeval zdravniških avtoritet, kakor tudi zasebnikov dovolj dokazuje njih dobrodejni učinek in torej ni temu zdravilu, katerega naj bi v nobeni hiši ne manjkalo, treba nobenega drugega priporočila.

Lastnost in korist Redlinger-jevih svalkov:

Ti svalki so sestavljeni iz utoplajočih se, razmokajočih in odpeljajočih zdravil. Glavni upliv imajo na trebušne drobovje; škodljive snovi, nečistosti, pokvarjeni žolč preganjajo, trde, zastale soke oživijo, in odpravijo stekline in trdobe v njem koristne v sledečih slučajih:

1. Da odpeljejo škodljive snovi, nečistosti, pokvarjeni žolč itd.
2. po neprebavah, ako je kdo zavžil trde, mastne, težko prebavljive stvari, katerih želodec ne more prekuhati, torej pri napenjanju, napihavanju trebušja, koliki in enakih bolelih;
3. pri napihavanju sploh, ako to izhaja iz neprebavljanja jedil, sedečega življa, hipohondrije ali obstrukcij;
4. pri perpiciji ali zaprtumu želodcu, ako to izhaja iz obstrukcij drobovja;
5. pri zlatenici izvirajoči iz trdov ali enakih jetrinih boleti;
6. pri oteklinah in trdovah trebušnega drobovja, t. j.: jeter, vranice, obisti, ložesen, pečice, žleze itd.

Pisma najnovejših časov potrjujejo, da so tudi preservativno sredstvo proti koleri.

J. C. Redlinger v Augsburgu.

Za avstrijsko-ogersko monarhijo naročila sprejema edino in sama komisijska kupčija

A. FRIEDMANN-A na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.

Steklica s podukom 25 kr.

(1)

Lastniki: Dr. Jože Vošnjak in drugi.

Tiskar Eduard Janžič.